

32

HARAM MALIN ALIMSATIMI

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ (...) فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
إِنَّ الَّذِي حَرَّمَ شُرْبَهَا حَرَّمَ بَيْعَهَا

Abdullah b. Abbâs (r.a) diyor ki: Peygamber (s.a) şöyle buyurdu:
**“İçilmesini haram kılan Allah, onun satışını da haram
kılmıştır!”¹⁹⁴.**

194 Müslim, Müsâkât, 68; Nesâî, Büyü, 90; Dârimi, Büyü, 35; Muvatta', Eşribe, 12.

AÇIKLAMA

Hadisi rivâyet eden Abdullah b. Abbâs (r.a), üzümden sıkılan/imâl edilen şarabın hükmü kendisine sorulması üzerine şu vakayı anlatmıştır. Bir adam Rasûlullah'a (s.a) bir tulum şarap hediye etti. Rasûlullah:

-Bunu Allah'ın haram kıldığını bilmiyor musun? diye sordu. Adam:

-Hayır, cevabını verdi ve hemen orada birine birşeyler fısıldadı. Bunun üzerine Rasûlullah, "Ona ne fısıldadın?" diye sordu. Adam:

-Onu satmasını emrettim, dedi. Bunun üzerine Rasûlullah:

-İçilmesini haram kılan (Allah) satışını da haram kılmıştır! buyurdu. Adam derhal tulumu açtı ve nihayet içindeki akıp gitti.

İslâm hukukuna göre, satım akdinin konusu yani, alıcı ile satıcının mübadele etmek istedikleri iki şey, mebî' (satılan mal) ve semen (bedel)dir. Bir malın satım akdine konu olabilmesi için, onun dinin hükümlerine ve ahlâkın ilkelerine aykırı olmaması gerekir. Başka bir deyişle, satılan malın mütekavvim (değer ifade eden niteliğe sahip) ve hukukî tasarrufa uygun olması şarttır. Bu sebeple ölmüş hayvan, kan, necis şeyler, (Müslümanlara nisbetle gayr-i mütekavvim niteliğe sahip) domuz eti ve şarap mal olmadığı için satım akdine konu olamazlar. Az da olsa alkol ihtiva eden içecekler de aynı hükme tâbidir. Hatta şarap ve domuz eti, Müslümanlar için bulundurulması bile yasak eşya olduğundan el konulup müsadere edilir. Ayrıca, domuzdan dolayı da olsa faydalanmak, köpek ve masiyet aletlerinin satışını yapmak yasaklanmıştır. İmam Ebû Hanîfe'nin de içinde bulunduğu bazı âlimlere göre, av köpeğinin alımsatımı yasak değildir.

Şarap imalâtçısına üzüm satmak câiz değildir. Ülkemizde yaygın olan bu alımsatım için, üreticiyi mağdur etmeyecek ve kazancının bereketini görece alternatif bir çözüm yolu mutlaka bulunmalıdır. Netice itibarıyla Müslüman, haram kılınmış nesnelere ağzını ve midesini koruduğu gibi, onların ticaretini yapmaktan uzak durmalı, doğrudan veya dolaylı olarak haram kılınan ya da şüpheli görülen alışverişlerden kaçınmalıdır.